

DAV PUBLIC SCHOOLS, ODISHA ZONE-1
ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE (Code: 184)

Prescribed Text Books (NCERT):

1. FIRST FLIGHT –LITERATURE TEXT
2. FOOTPRINTS WITHOUT FEET– SUPPLEMENTARY READER
3. WORDS AND EXPRESSIONS-II (WORKBOOK)

DETAILED SYLLABUS

Periodic Assessment -1 (40 Marks – Time: 1 Hr 30 Mins) 26 th – 31 st July 2021	Periodic Assessment- 2 (80 Marks) Time :3hours 1 st – 11 th Oct 2021	Periodic Assessment- 3/ Sahodaya Pre-Board (80 Marks) Time : 3 hours 1 st Week of Jan 2022 (Tentative) 2 nd Pre-board(School Based) : 1 st Week of Feb 2022 (Tentative)	Annual Examination (80 Marks) Time: 3 hours As per CBSE notification
<u>Literature Reader</u>	<u>Literature Reader</u>	<u>Literature Reader</u>	
<p style="text-align: center;"><u>PROSE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A Letter to God 2. Nelson Mandela:Long Walk to Freedom 3. Two Stories about Flying <p style="text-align: center;"><u>POETRY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dust of Snow 2. Fire and Ice 3. A Tiger in the Zoo 4. The Ball Poem 	<p style="text-align: center;"><u>PROSE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. From the Diary of Anne Frank 2. The Hundred Dresses-I 3. The Hundred Dresses – II <p style="text-align: center;"><u>POETRY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. How to Tell Wild Animals 2. Amanda 3. Animals 	<p style="text-align: center;"><u>PROSE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Glimpses of India 2. Mijbil the Otter 3. Madam Rides the Bus 4. The Sermon at Benaras 5. The Proposal <p style="text-align: center;"><u>POETRY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.The Trees 2.Fog 3. The Tale of Custard the Dragon 4. For Anne Gregory 	
<p style="text-align: center;">Supplementary Reader (FOOTPRINTS WITHOUT FEET)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A Triumph of Surgery 2. The Thief’s Story 3. Foot prints without Feet 	<p style="text-align: center;">Supplementary Reader (FOOTPRINTS WITHOUT FEET)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.The Midnight Visitor 2.A Question of Trust 3.The Making of A Scientist 4.The Necklace 	<p style="text-align: center;">Supplementary Reader (FOOTPRINTS WITHOUT FEET)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Hack Driver 2. Bholi 3. The Book That Saved the Earth 	<u>WHOLE SYLLABUS (SAME AS PA-III/Pre-Board)</u>
<u>Writing Skill:</u>	<u>Writing Skill:</u>	<u>Writing Skill:</u>	

1. Letter to Editor	1. Formal Letter (Complaint / Inquiry / Placing Order / Situational Letter/ Letter to Editor) 2. Analytical paragraph on given outline/data/chart/cue/s etc.	1. Formal Letter (Complaint / Inquiry / Placing Order / Situational Letter/Letter to Editor) 2. Analytical paragraph on given outline/data/chart/ cue/s etc.	
<u>WORKBOOK</u>	<u>WORKBOOK</u>	<u>WORKBOOK</u>	
UNIT-1-3	UNIT-4-6	UNIT-7-11	
	N.B: The portion for the Periodic Assessment-2 includes all the above-mentioned chapters and portion of PA-1.	N.B: The portion for the Periodic Assessment-3/ Pre-board includes all the above mentioned chapters and portions of PA-1 & 2.	

Subject: - Mathematics (Subject Code: 041/241)

• **Prescribed Books:**

- 1- Text Book for Class X: NCERT
- 2- Exemplar Problems for Class X: NCERT
- 3- Lab Manual: Mathematics, Secondary Stage: NCERT

SYLLABUS

CHAPTER	Periodic Assessment-I (40 Marks) 26 July to 31 July 2021 Time:1hr 30 mins	Periodic Assessment-II (80 Marks) 01 October to 11 October 2021 Time:3hrs	(Sahodaya Pre Board) (80 Marks) 1st week of January 2022 (tentative) Time:3hrs	Board Examination (80 Marks) 3rd week of February 2022. (tentative) Time:3hrs
Chapter-1	Real Numbers	Real Numbers	Real Numbers	Real Numbers
Chapter-2	Polynomials	Polynomials	Polynomials	Polynomials
Chapter-3	Pair of Linear Equations in two variables	Pair of Linear Equations in two variables	Pair of Linear Equations in two variables	Pair of Linear Equations in two variables
Chapter-4	-	-	Quadratic Equations	Quadratic Equations
Chapter-5	-	-	Arithmetic Progressions	Arithmetic Progressions
Chapter-6	Triangles	Triangles	Triangles	Triangles

Chapter-7	-	-	Co - Ordinate Geometry	Co - Ordinate Geometry
Chapter-8	Introduction to Trigonometry	Introduction to Trigonometry	Introduction to Trigonometry	Introduction to Trigonometry
Chapter-9	-	-	Applications of Trigonometry	Applications of Trigonometry
Chapter-10	-	Circles	Circles	Circles
Chapter-11			Constructions	Constructions
Chapter-12	-	Areas related to circles	Area related to circles	Area related to circles
Chapter-13	-	-	Surface area and volumes	Surface area and volumes
Chapter-14	-	Statistics	Statistics	Statistics
Chapter-15	-	Probability	Probability	Probability

SCIENCE

PRESCRIBED TEXT BOOKS:

1. SCIENCE -TEXT BOOK NCERT PUBLICATION
2. EXEMPLAR PROBLEMS NCERT PUBLICATION
3. LABORATORY MANUAL- SCIENCE- NCERT PUBLICATION

SYLLABUS

SL No	Chapter Name	PERIODIC ASSESSMENT– I (40 marks) Time- 1hr30min (26 th July to 31 th July, 2021)	PERIODIC ASSESSMENT – II (80marks) Time-3hrs. (1 st October to 11 th October 2021)	PREBOARD-I & II (80 marks) Time-3hrs. First week of January,2022 & February,2022	ANNUAL EXAM (80 marks) Time-3hrs. As per CBSE Schedule
1	Ch: 1. Chemical Reaction and Equations	✓	✓		
2	Ch: 2. Acids, Bases and Salts	✓ (up to page No.24)	✓		

3	Ch: 3. Metals and Nonmetals		✓	25	25
4	Ch: 4. Carbon and its Compounds				
5	Ch: 5. Periodic Classification of Elements				
6	Ch: 6. Life Processes	✓ (up to transportation page no -110)	✓	23	23
7	Ch: 7. Control and Coordination		✓		
8	Ch: 8. How do Organisms Reproduce		✓ (up to sexual reproduction in plants page no-133)		
9	Ch: 9. Heredity and Evolution				
10	Ch: 10. Light Reflection and Refraction	✓	✓	12	12
11	Ch: 11. Human Eye and Colourful World	✓ (up to page No.190)	✓		
12	Ch: 12. Electricity		✓	13	13
13	Ch: 13. Magnetic Effects of Electric Current				
14	Ch: 14. Sources of Energy				
15	Ch: 15. Our Environment			7	7
16	Ch: 16. Management of Natural Resources				

Social Science (Code: 087)

PRESCRIBED TEXT BOOKS:

1. HISTORY : India and the Contemporary World –II
2. GEOGRAPHY : Contemporary India –II
3. POLITICAL SCIENCE : Democratic Politics –II
4. ECONOMICS : Understanding Economic Development
5. DISASTER MANAGEMENT : Together Towards a Safer India –III(For Project only)

DETAILED SYLLABUS

	PA –I (40 Marks) Time:1½ Hrs	PA –II (80 Marks) Time :3hrs	Pre-Boards (80 Marks) Time:3Hrs	Board Exam (80 Marks) Time: 3 Hours
Dates of Exams.	26 to 31 July 2021	01 to 11 October 2021	P.B. (Sahodaya) :1 st Week of January 2022 P.B.(School): 1 st Week of February 2022	As per CBSE notification
History				
Section 1: Events & Processes				
Ch-1- The Rise of Nationalism in Europe.	✓	✓	✓	✓
Ch : 3-Nationalism in India	-	✓	✓	✓
Section 2: Livelihoods, Economies & Societies:	-	-	✓	✓
Ch:4- The Making of a Global World OR Ch:-5- The Age of Industrialization.				
Section 3: Everyday life, Culture and Politics,	-	-	✓	✓
Ch:5- Print Culture & the Modern World				
Geography				
Ch:1- Resources and Development	✓	✓	✓	✓
Ch-2- Forest & Wildlife Resources(<i>Assessment through activities only</i>)	-	-	-	-
Ch:-3-Water Resources	-	Map Work only	Map Work only	Map Work only

Ch:4-Agriculture	-	✓	✓	✓
Ch:5-Minerals and Energy Resources	-	-	✓	✓
Ch:6-Manufacturing Industries	-	-	✓	✓
Ch: 7 –Life lines of National Economy.	-	-	✓	✓
Pol. Science				
Ch :1-Power Sharing	✓	✓	✓	✓
Ch-2-Federalism	✓	✓	✓	✓
Ch-3:Democracy & Diversity(For internal assessments only)	--	----	---	---
Ch-4: Gender, Religion & Caste		✓	✓	✓
Ch-5:Popular Struggles & Movements(For internal Assessment only)	-----	-----	-----	-----
Ch:6-Political Parties	-	-	✓	✓
Ch:7-Outcomes of Democracy	-	-	✓	✓
Ch-8: Challenges to Democracy. (For internal Assessment only)	----	-----	-----	----
Economics				
Ch:1- Development.	✓	✓	✓	✓
Ch:2- Sectors of Indian Economy.	-	✓	✓	✓
Ch:3- Money and Credit	-	-	✓	✓
Ch:4-Globalisation and the Indian Economy.	-	-	✓	✓
Ch:5-Consumer Rights	To be done as Art Integrated Project Work			

LIST OF MAP ITEMS FOR SOCIAL SCIENCE

A. HISTORY –OUTLINE POLITICAL MAP OF INDIA

Lesson-3 Nationalism in India – (1918-1930).

For locating and labeling / identification.

1. Indian National Congress Sessions:
Calcutta (Sep. 1920), Nagpur (Dec.1920), Madras (1927)
2. Import Centers of Indian National Movement
(Non-cooperation and Civil Disobedience Movement)
  - (i) Champaran (Bihar)- Movement of Indigo Planters
  - (ii) Kheda (Gujarat)- Peasants Satyagrah
  - (iii) Ahmedabad (Gujarat) –Cotton Mill Workers Satyagraha
  - (iv) Amritsar (Punjab)-JallianwalaBagh Incident
  - (v) Chauri Chaura (U.P) – Calling off the Non Cooperation Movement
  - (vi) Dandi (Gujarat) – Civil Disobedience Movement

B.GEOGRAPHY

Outline Political Map of India

Chapter 1: Resources and Development

Identification only: Major soil Types.

Chapter 3: Water

Resources Locating and

Labeling- Dams:

- (1) Salal, (2) Bhakra Nangal, (3) Tehri, (4) Rana Pratap Sagar, (5) Sardar Sarovar, (6) Hirakud, (7) Nagarjuna Sagar, (8) Tungabhadra.

(N.B: The theoretical aspect of chapter 'Water Resources' will not be evaluated in Board Examination but the map items of this chapter as listed above will be evaluated in Board Examination)

Chapter 4: Agriculture

Identification only

- (a) Major areas of Rice and Wheat.
(b) Largest /Major Producer states of Sugarcane; Tea, Coffee; Rubber; Cotton and Jute.

Chapter: 5 Mineral and Energy Resources.

Mineral: (Identification only)

(i) Iron ore mines: Mayurbhanj,Durg, Bailadila, Bellary, Kudremukh

(ii) Coal mines : Raniganj, Bokaro, Talcher, Neyvali

(iii) Oil Fields: Digboi, Naharkatia, Mumbai High, Bassien, Kalol, Ankaleshwar

Power Plants:(Locating and labeling only)

- (a) Thermal: Namrup, Singrauli, Ramagundam
- (b) Nuclear: Narora, Kakrapara, Tarapur, Kalpakkam

Chapter 6: Manufacturing Industries

Locating and Labeling Only

(1) Cotton Textile Industries :

Mumbai, Indore, Surat, Kanpur, Coimbatore

(2) Iron and Steel Plants;

Durgapur, Bokaro, Jamshedpur, Bhilai, Vijaynagar, Salem

(3) Software Technology Parks :

Noida, Gandhinagar, Mumbai, Pune, Hyderabad, Bangaluru, Chennai,
Thiruvananthapuram

Chapter 7:- Lifelines of National Economy.

Locating and labeling: *Major Ports* -

Kandla, Mumbai, Marmogao, New Mangalore, Kochi, Tuticorin, Chennai, Vishakhapatnam,
, Paradip, Haldia

International Airports:

Amritsar (Raja Sansi), Delhi (Indira Gandhi International), Mumbai (Chhatrapati Shivaji),
, Chennai (Meenam Bakkam), Kolkata (Netaji Subash Chandra Bose), Hyderabad
(Rajiv Gandhi)

NOTE: Items of Locating and Labeling may also be given for Identification.

SUB-ODIA

Prescribed Text Book:

୧. ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ - ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାଶକ -ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ , ଓଡ଼ିଶା (୨୦୨୦)

୨. ମାଧ୍ୟମିକ ବ୍ୟାକରଣ- ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାଶକ - ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ , ଓଡ଼ିଶା (୨୦୧୨)

DETAILED SYLLABUS

Periodic Assessment-I (40 marks) Time: 1 hr 30 Mins 26 July to 31 July 2021	Periodic Assessment-II (80 marks) Time: 3 Hrs 1 st October to 11 October 2021	SAHODAYA PREBOARD EXAM (80 marks) Time: 3 Hrs 1 st week of January 2022 (tentative)
PART-A 20 MARKS (OBJECTIVE)	PART-A 40 MARKS (OBJECTIVE)	PART-A 40 MARKS (OBJECTIVE)
୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ ୨. ପଠିତ ପଦ୍ୟାଂଶ ୩. ବ୍ୟାକରଣ ବାକ୍ୟ (ସରଳ, ଯୌଗିକ ଓ ଜଟିଳ) ରୁଚି ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ ୨. ପଠିତ ପଦ୍ୟାଂଶ ୩. ଗଦ୍ୟରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ୪. ପଦ୍ୟରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ୫. ବ୍ୟାକରଣ ବାକ୍ୟ (ସରଳ, ଯୌଗିକ ଓ ଜଟିଳ) ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ ରୁଚି ଛନ୍ଦ	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ ୨. ପଠିତ ପଦ୍ୟାଂଶ ୩. ଗଦ୍ୟରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ୪. ପଦ୍ୟରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ୫. ବ୍ୟାକରଣ ବାକ୍ୟ (ସରଳ, ଯୌଗିକ ଓ ଜଟିଳ) ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ ରୁଚି ଛନ୍ଦ
PART-B 20 MARKS (DESCRIPTIVE)	PART-B 40 MARKS (DESCRIPTIVE)	PART-B 40 MARKS (DESCRIPTIVE)
୧. ପଦ୍ୟ ଭୀମଙ୍କ ସିଂହନାଦ ରଚି ୨. ଗଦ୍ୟ ଜନ୍ମଭୂମି ୩. ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର	୧. ରଚନା ୨. ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର ୩. ପଦ୍ୟ ଭୀମଙ୍କ ସିଂହନାଦ ରଚି ରାଘବଙ୍କ ଲଙ୍କା ଯାତ୍ରା ନୁକୁଳ ଚିଲିକାରେ ସାୟତନ ଦୃଶ୍ୟ ମଙ୍ଗଳେ ଅଜଳା ଉଷା ୪. ଗଦ୍ୟ ଜନ୍ମଭୂମି ସଭ୍ୟତା ଓ ବିଜ୍ଞାନ ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା ୫. ଅତିରିକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ	୧. ରଚନା ୨. ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର ୩. ପଦ୍ୟ: ଜାଗବନ୍ଧନ ହରା ସର୍ବସହା ମାଟି ୪. ଗଦ୍ୟ: ନରେନରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା ୫. ଅତିରିକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ: ବେଲ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ବଚବୃକ୍ଷ କୋଶାର୍ଜ

	କାଠ କାଳର କଘୋଳ ଉଲେ ଫଳୁ	NB: Including PA-I, PA-II Syllabus
--	-----------------------------	---------------------------------------

HIDI

Hindi syllabus in PDF format has been attached separately.

SANSKRIT (CODE -122)

STD- X (2021-22)

Prescribed Books:

1. शेमुषीपाठ्यपुस्तकम्(भाग-2) संशोधितसंस्करणम्(NCERT Publication)
2. अभ्यासवान् भव (भाग-2) दशमकक्षायाः संस्कृतस्य अभ्यासपुस्तकम् (NCERT Publication)
3. व्याकरणवीथिः (अतिरिक्तपठनार्थम्) (NCERT Publication)

Reference Book:

1. सरस्वती मणिका संस्कृत व्याकरण (कक्षा-दशमी) (Saraswati Publishing House)

SYLLABUS

PA -I(40 Marks) 26 th to 31 st July, 2021 Time-1 ½ Hrs.	PA -II (80 Marks) 1 st to 11 th October, 2021 Time- 3 Hrs.	PA -III (80 Marks) 6 th to 11 th December, 2021 Time- 3 Hrs.	SAHODAYA PB(80 Marks) 1 ST week of January, 2021 Time -3 Hrs.
अ-भागः बहुविकल्पात्मकप्रश्नाः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् (शेमुषीपुस्तक- आधारितम्) 1.सन्धिकार्यम् a)व्यञ्जनसन्धिः - (वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम् ,	अ-भागः बहुविकल्पात्मकप्रश्नाः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् (शेमुषीपुस्तक- आधारितम्) 1.सन्धिकार्यम् a)व्यञ्जनसन्धिः - (वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम्,	अ-भागः बहुविकल्पात्मकप्रश्नाः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् (शेमुषीपुस्तक-आधारितम्) 1.सन्धिकार्यम् a)व्यञ्जनसन्धिः - (वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम्, प्रथमवर्णस्य पञ्चमवर्णे परिवर्तनम्)	अ-भागः बहुविकल्पात्मकप्रश्नाः अनुप्रयुक्तव्याकरणम् (शेमुषीपुस्तक- आधारितम्) 1.सन्धिकार्यम् a)व्यञ्जनसन्धिः - (वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम्,

<p>प्रथमवर्णस्य पञ्चमवर्णे परिवर्तनम्) b)विसर्गसन्धिः- (उत्वम्,रत्वम्) 2.प्रत्ययाः (तद्धितौ-मतुप्,ठक्) (स्त्रीप्रत्ययौ- टाप्,ङीप्) 3.समयः-अङ्गानां स्थाने शब्देषु समयलेखनम् (सामान्य-सपाद-सार्द्ध-पादोन) 4.अव्ययाः-उच्चैः , च , श्वः , ह्यः , अद्य , अत्र-तत्र,यत्र-कुत्र , इदानीम् , अधुना , सम्प्रति , साम्प्रतम्) पठितावबोधनम् 5.वाक्येषु रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य उचितप्रश्नवाचक-पदचयनम् 6.भाषिककार्यम् (शेमुषीपुस्तकाधारितम्) भाषिककार्याय तत्त्वानि- (वाक्ये कर्तृ-क्रिया पदचयनम्) ,विशेषण-विशेष्यचयनम् ,पर्याय-विलोमपदचयनम्।</p> <p style="text-align: center;">आ- भागः(वर्णनात्मकप्रश्नाः) अपठितावबोधनम् 7. (40) - 50शब्दपरिमितः) • एकपदेन पूर्णवाक्येन च अवबोधनात्मकं कार्यम् • शीर्षकलेखनम्</p>	<p>प्रथमवर्णस्य पञ्चमवर्णे परिवर्तनम्) b)विसर्गसन्धिः- (उत्वम् , रत्वम्, लोपः, विसर्गस्थाने श्, ष्, स) 2.समासः (वाक्येषु समस्तपदानां विग्रहः विग्रहपदानां च समासः) a)तत्पुरुषः-विभक्तिः b)अव्ययीभावः- (अनु,उप,सह,निर्,प्रति,यथा) 3.प्रत्ययाः तद्धिताः-(मतुप्,ठक्,त्व,तल) (स्त्रीप्रत्ययौ- टाप्,ङीप्) 4.वाच्यपरिवर्तनम् (केवलं लट्लकारे-कर्तृ-कर्म-क्रिया) 5.समयः-अङ्गानां स्थाने शब्देषु समयलेखनम् (सामान्य-सपाद-सार्द्ध-पादोन) 6.अव्ययाः-उच्चैः , च , श्वः , ह्यः , अद्य , अत्र-तत्र,यत्र-कुत्र , इदानीम् , अधुना , सम्प्रति , साम्प्रतम् , यदा , तदा,कदा) 7.अशुद्धिसंशोधनम् (वचन-लिङ्ग-पुरुष-लकार-विभक्ति दृष्ट्या संशोधनम्)</p> <p style="text-align: center;">पठितावबोधनम् 8.वाक्येषु रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य उचितप्रश्नवाचक-पदचयनम्</p>	<p>b)विसर्गसन्धिः-(उत्वम् , रत्वम् , लोपः, विसर्गस्थाने श्, ष्, स) 2.समासः (वाक्येषु समस्तपदानां विग्रहः विग्रहपदानां च समासः) a)तत्पुरुषः-विभक्तिः b)अव्ययीभावः- (अनु,उप,सह,निर्,प्रति,यथा) c)बहुव्रीहिः d)द्वन्द्वः 3.प्रत्ययाः तद्धिताः-(मतुप्,ठक्,त्व,तल) (स्त्रीप्रत्ययौ- टाप्,ङीप्) 4.वाच्यपरिवर्तनम् (केवलं लट्लकारे- कर्तृ -कर्म-क्रिया) 5.समयः-अङ्गानां स्थाने शब्देषु समयलेखनम् (सामान्य-सपाद-सार्द्ध-पादोन) 6.अव्ययाः-उच्चैः , च , श्वः , ह्यः , अद्य , अत्र-तत्र , यत्र-कुत्र , इदानीम् , अधुना , सम्प्रति , साम्प्रतम् , यदा , तदा , कदा , सहसा , वृथा , शनैः , अपि , कुतः , इतस्ततः , यदि-तर्हि , यावत्-तावत्) 7.अशुद्धिसंशोधनम् (वचन-लिङ्ग-पुरुष-लकार-विभक्ति दृष्ट्या संशोधनम्) पठितावबोधनम् 8.वाक्येषु रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य उचितप्रश्नवाचक-पदचयनम् 9.प्रसङ्गानुसारम् अर्थचयनम् (पाठान् आधृत्य बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः) 10. भाषिककार्यम् (शेमुषीपुस्तकाधारितम्) भाषिककार्याय तत्त्वानि- (वाक्ये कर्तृ-क्रिया पदचयनम्) , विशेषण-विशेष्यचयनम् ,पर्याय-विलोमपदचयनम्।</p>	<p>प्रथमवर्णस्य पञ्चमवर्णे परिवर्तनम्) b)विसर्गसन्धिः- (उत्वम् , रत्वम् , लोपः, विसर्गस्थाने श्, ष्, स) 2.समासः (वाक्येषु समस्तपदानां विग्रहः विग्रहपदानां च समासः) a)तत्पुरुषः-विभक्तिः b)अव्ययीभावः- (अनु,उप,सह,निर्,प्रति,यथा) c)बहुव्रीहिः d)द्वन्द्वः 3.प्रत्ययाः तद्धिताः- (मतुप्,ठक्,त्व,तल) (स्त्रीप्रत्ययौ- टाप्,ङीप्) 4. वाच्यपरिवर्तनम् (केवलं लट्लकारे- कर्तृ -कर्म-क्रिया) 5.समयः-अङ्गानां स्थाने शब्देषु समयलेखनम् (सामान्य-सपाद-सार्द्ध-पादोन) 6.अव्ययाः-उच्चैः , च , श्वः , ह्यः , अद्य , अत्र-तत्र , यत्र-कुत्र , इदानीम् , अधुना , सम्प्रति , साम्प्रतम् , यदा , तदा , कदा , सहसा , वृथा , शनैः , अपि , कुतः , इतस्ततः , यदि-तर्हि , यावत्-तावत्) 7.अशुद्धिसंशोधनम् (वचन-लिङ्ग-पुरुष-लकार-विभक्ति दृष्ट्या संशोधनम्) पठितावबोधनम्</p>
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • अनुच्छेदाधारितं भाषिकं कार्यम् • भाषिककार्याय तत्त्वानि- • (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम् , कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः, विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम्। <p>रचनात्मककार्यम्</p> <p>8.पत्रलेखनम्- (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णं पत्रं लेखनीयम्)- (सङ्केताधारितम् औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम्)</p> <p>पठितावबोधनम्</p> <p>9.गद्यांशः-(एकपदेन, पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>10.श्लोकान्वयः- (एकस्य श्लोकस्य) (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णः अन्वयः लेखनीयः)</p> <p>11.घटनाक्रमानुसारं कथालेखनम्</p> <p>पाठ्यविषयाः-</p> <p>1.Ch-1- (शुचिपर्यावरणम्)</p> <p>2.Ch-2-(बुद्धिर्वलवती सदा)</p>	<p>9.प्रसङ्गानुसारम् अर्थचयनम् (पाठान् आधृत्य बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः)</p> <p>10. भाषिककार्यम् (शेमुषीपुस्तकाधारितम्)</p> <p>भाषिककार्याय तत्त्वानि- (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम् , विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम्।</p> <p>आ- भागः(वर्णनात्मकप्रश्नाः) अपठितावबोधनम्</p> <p>11.(80 -100 शब्दपरिमितः)</p> <ul style="list-style-type: none"> • एकपदेन पूर्णवाक्येन च अवबोधनात्मकं कार्यम् • शीर्षकलेखनम् • अनुच्छेदाधारितं भाषिकं कार्यम् • भाषिककार्याय तत्त्वानि- • (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम् , कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः, विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम्। <p>रचनात्मककार्यम्</p> <p>12.पत्रलेखनम्- (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णं पत्रं लेखनीयम्)- (सङ्केताधारितम् औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम्)</p> <p>13.चित्रवर्णनम्/अनुच्छेद लेखनम्-(मञ्जूषायाः सहायतया चित्रवर्णनम् अनुच्छेदलेखनं वा करणीयम्)</p> <p>14.हिन्दीभाषायाम् आङ्गलभाषायां लिखितानां</p>	<p>आ-भागः(वर्णनात्मकप्रश्नाः) अपठितावबोधनम्</p> <p>11.(80 -100 शब्दपरिमितः)</p> <ul style="list-style-type: none"> • एकपदेन पूर्णवाक्येन च अवबोधनात्मकं कार्यम् • शीर्षकलेखनम् • अनुच्छेदाधारितं भाषिकं कार्यम् • भाषिककार्याय तत्त्वानि- • (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम् , कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः, विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम् । <p>रचनात्मककार्यम्</p> <p>12.पत्रलेखनम्-(मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णं पत्रं लेखनीयम्)- (सङ्केताधारितम् औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम्)</p> <p>13.चित्रवर्णनम्/अनुच्छेदलेखनम्-(मञ्जूषायाः सहायतया चित्रवर्णनम् अनुच्छेदलेखनं वा करणीयम्)</p> <p>14.हिन्दीभाषायाम् आङ्गलभाषायां वा लिखितानां पञ्चसरलवाक्यानां संस्कृतभाषया अनुवादः पठितावबोधनम्</p> <p>15.गद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>16.पद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>17.नाट्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>18.श्लोकान्वयः (एकस्य श्लोकस्य) -(मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णः अन्वयः लेखनीयः)</p> <p>19.घटनाक्रमानुसारं कथालेखनम्</p>	<p>8.वाक्येषु रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य उचितप्रश्नवाचक-पदचयनम्</p> <p>9.प्रसङ्गानुसारम् अर्थचयनम् (पाठान् आधृत्य बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः)</p> <p>10. भाषिककार्यम् (शेमुषीपुस्तकाधारितम्) भाषिककार्याय तत्त्वानि- (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम्) , विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम्।</p> <p>आ- भागः(वर्णनात्मकप्रश्नाः) अपठितावबोधनम्</p> <p>11.(80 -100 शब्दपरिमितः)</p> <ul style="list-style-type: none"> • एकपदेन पूर्णवाक्येन च अवबोधनात्मकं कार्यम् • शीर्षकलेखनम् • अनुच्छेदाधारितं भाषिकं कार्यम् • भाषिककार्याय तत्त्वानि- • (वाक्ये कर्तृ-क्रिया-पदचयनम् , कर्तृ-क्रिया-अन्वितिः, विशेषण-विशेष्यचयनम् , पर्याय-विलोमपदचयनम्। <p>रचनात्मककार्यम्</p> <p>12.पत्रलेखनम्- (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णं पत्रं लेखनीयम्)-</p>
--	---	--	---

	<p>पञ्चसरलवाक्यानां संस्कृतभाषया अनुवादः पठितावबोधनम्</p> <p>15. गद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>16. पद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>17. नाट्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>18. श्लोकान्वयः (एकस्य श्लोकस्य) - (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णः अन्वयः लेखनीयः)</p> <p>19. घटनाक्रमानुसारं कथालेखनम्</p> <p>पाठ्यविषयाः-</p> <p>1.Ch-1.(शुचिपर्यावरणम्) 2.Ch-2.(बुद्धिर्वलवती सदा) 3.Ch-3.(व्यायामः सर्वदा पथ्यः) 4.Ch-4.(शिशुलालनम्) 5.Ch-5 (जननी तुल्यवत्सला)</p>	<p>पाठ्यविषयाः-</p> <p>1.Ch-1.(शुचिपर्यावरणम्) 2.Ch-2.(बुद्धिर्वलवती सदा) 3.Ch-3.(व्यायामः सर्वदा पथ्यः) 4.Ch-4.(शिशुलालनम्) 5.Ch-5 (जननी तुल्यवत्सला) 6. Ch-6(सुभाषितानि) 7.Ch-7.(सौहार्दं प्रकृतेः शोभा) 8.Ch-8.(विचित्रः साक्षी) 9.Ch-9.(सूक्ततयः) 10.Ch-11.(प्राणेभ्योऽपि प्रियः सुहृत्)</p>	<p>(सङ्केताधारितम् औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम्)</p> <p>13. चित्रवर्णनम्/अनुच्छेदलेखनम्- मञ्जूषायाः सहायतया चित्रवर्णनम् अनुच्छेदलेखनं वा करणीयम्)</p> <p>14. हिन्दीभाषायाम् आङ्ग्लभाषायां वा लिखितानां पञ्चसरलवाक्यानां संस्कृतभाषया अनुवादः पठितावबोधनम्</p> <p>15. गद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>16. पद्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>17. नाट्यांशः (एकपदेन पूर्णवाक्येन च प्रश्नोत्तराणि)</p> <p>18. श्लोकान्वयः (एकस्य श्लोकस्य) - (मञ्जूषायाः सहायतया पूर्णः अन्वयः लेखनीयः)</p> <p>19. घटनाक्रमानुसारं कथालेखनम्</p> <p>पाठ्यविषयाः-</p> <p>1.Ch- 1.(शुचिपर्यावरणम्) 2.Ch-2.(बुद्धिर्वलवती सदा) 3.Ch-3.(व्यायामः सर्वदा पथ्यः) 4.Ch- 4.(शिशुलालनम्) 5.Ch-5 (जननी तुल्यवत्सला)</p>
--	---	---	---

			6. Ch-6(सुभाषितानि) 7. Ch-7.(सौहार्द प्रकृतेः शोभा) 8. Ch-8.(विचित्रः साक्षी) 9. Ch-9.(सूक्तयः) 10. Ch- 11.(प्राणेभ्योऽपि प्रियः सुहृत्)
--	--	--	---

- अनुप्रयुक्तव्याकरणस्य अंशानां चयनं यथासम्भवं ' **शेमुषी-द्वितीयो भागः** ' इति पाठ्यपुस्तकात् करणीयम्। यदि ततः न सम्भवति तर्हि ' **अभ्यासवान् भव द्वितीयो भागः** ' इत्यस्मात् कर्तुं शक्यम् ।